

τοι ή βραδιά της Ιεσπερίδος να γινόταν και βραδιά των Αρραβώνων πας. Τι εύηχία, τί εύηχία!... Θεέ μου!...

Αυτά σκεφτόμουν, με την καρδιά γεμάτη γλυκά προσθήματα... 'Αλλά έτριμα και λίγο την στήριξη που τόλμησα να προτείνω στη Μάρθα να την συνοδέω ή μάλλον να με συνοδέη στο χωριό της προκηρσίσης.

— Θέλετε νάρθω μαζί σας εγώ στην Ιεσπερίδα της προκηρσίσης ντε Σαλάν; με ρώτησε ή Μάρθα, κυπιάζοντάς με με άποια μέσα στα μάτια.

— Μάλιστα, της άπάντηρα, δεσποινίς. Σάς Ικετεύω!... Μη μού άρνηθήτε αυτή τη χάρι. Θα με σώσετε.

— 'Αλλά, μού είπε ή Μάρθα, μού είχε άδύνατον νά έλθω...

— Γιατί, ρώτησα με κάποια μυστική ίστορία, δέν είστε έλευθερη άπόψε;

— Μά, κύριε, είπε ή Μάρθα, πός θέλετε νά σάς τό πώ; Για νά γθώ μαζί σας σ' ένα τόσο έπιτομο χωριό, πρέπει νά έξω και μια προη της τάξεως τουαλέττα. Πού νά τη βρώ!...

— Μά, δεσποινίς, της άπάντηρα, δέν είνε δυνατόν νά μίν έχετε κάποια φορηματά λουατόν, πού νά τό φορήσετε στην Ιεσπερίδα...

— Κύριε ημεταιόχη, είστε άναστημάοντας ή Μάρθα, δέν είνε δυνατόν μ' ένα φορηματά πού τό έχω φάει εγώ ή ίδια, νά παρουσιάζω άπόψε στα σαλόνια της προκηρσίσης ντε Σαλάν.

Τότε εγώ πήρα άμέσως τό άκούστικό του τηλεφώνου και ζήτησα τόν άρθιμό του φίλου μου Βιβιέν. Εύτυχώς, ο φίλος μου βρισκόταν στο γραφείο του. Τόν παρακάλεσα λοιπόν νά φροντίσει νά νοκαήσει έκ μέρους μου την άρρωστη τουαλέττα χωριό, άπό τόν μεγαλύτερο Παρισινό οίκο άδάς. 'Ο φίλος μου ή άνιξε προθυμάτος. 'Η Μάρθα, ή όσο α άκούσε τί ζήτησα, ψιθύρισε ανά :

— Πέστε, σάς παρακαλώ, ότι ο άρθιμός της τάρας μου είνε 44.

Απεβίβασα άμέσως τόν άρθιμό αυτό στο φίλο μου.

Σέ λίγο τηλεφωνούσαν άπό τόν οίκο Ποιμιέ στη Μάρθα, ότι τό φόρημα της είνε έτοιμο και νά πάη νά τό δοκιμάσει. 'Όταν την είδα την άλλη μέρα, μού είπε πός τό φόρημα της πήσανε περιήγρια. 'Ετσι δια είχαν κανονιστεί και ήσαν ήτοιμος...

Τό βράδι της Ιεσπερίδος πέρασα και πέρα ή Μάρθα άπο τό σπίτι της μ' ένα ταξί. Μά τί λέω στη Μάρθα. 'Ηταν ή Μάρθα, αυτή ή θαυμασία κυρία, με τό περιήγριο βήδεμα και τό άγέμοχο βλέμμα; Τι μεταμόρφωση. Θεέ μου! 'Ηταν άδύνατο νά φαντασθί όποιος την έβλεπε ότι θά ήταν μια ταπεινή διακυλογράφος τρίτης κατηγορίας... Νά σάς πώ την αλήθεια, για μια στιγμή φοβήθηκα ότι, άνιγίθηθα όπως ήταν στον μεγάλο κόσμο, θά έκανε ίσως χαμιά γκάφα και θά μ' έντροπήσει. 'Αλλά, μόλις την είδα νά προχωρή πρής έμένα μεγαλοσητής σάν βουλιόσια, τελειμένη μ' ένα μαύρο βελούδινο πανοφόρι ν' άπτερες γούστες, τά έγασα. Μά τό λουσό λοιπόν την είχε κάνει ν' αλλάξει τόσο άπότομα έως; Μέσα στο αυτοκίνητο άπαντούσε με ήθος μεγάλης κυρίας στα δολιά κομπλιμέντα πού τόλμησα νά της κάνω... Και ύστερα, στα σαλόνια της προκηρσίσης, τί αποκαίως ήταν έξοικη για μένα, όταν είδα έξωνα ή Μάρθα χωρίς επανόρθο!... Τι θαυμάσιο ντεκαλέ, τί χάρμα, με διάχτυλα και νύχια τόσο περιποιημένα, τόσο άριστοκρατικά!...

'Αλλ' αυτό πού μού προξενούσε περισσότερο έκπληξη ήταν τό ήθος της, τό όσιο είχε γίνει τώρα κάποια άγέμοχο άέναντι μου... 'Όλη την ώρα γελούσε, αμύθησε, αφέριε με τούς άριστοκράτας πού ήσαν εκεί. Και όταν για μια στιγμή της είπα ότι είνε πολύ όφραια, μού άπάντησε ξερά: «Τό ξερό!» 'Όταν δέ την παρακάλεσα νά χορήγη και μαζί μου λίγο, μού είπε:

— Τώρα πού είνε αγρά! 'Ερπετ νά προλάβετε! Είμαι άγχαξέ για όλους τούς χωριούς...

«'Άστε έτσι, σκέφτηκα, ένα φόρημα πολιτικέδες κάνει ν' αλλάξει τόσο γρήγορα και οι τέτοιο βήδεμα μιά γυναίκα!»

Και όσο έβλεπα από μακριά ή Μάρθα νά γίνεται όλοένα πιο προκηρτική, πού έπιδεικνύει, πού εκκρία τού κόσμου, τόσο και περισσότερο άπογοητευόμουν. Τι έκανε λοιπόν ή Παναγία, ή σεμνή κόρη, ή δειλή και άγνή διακυλογράφος πού την έσεβόμουν τόσο, ώστε δεν τόλμησα νά της έκαράσω ούτε τη σημάθια μου; Πός άλλαξε έτσι μ' ένα φόρημα μόνο ή μικροδία αυτή, πού προσήλθα για γυναίκα μου;

'Όταν βρέθη και πάλι μόνος με

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

'Όταν ο 'Ιούλιος Καίσαρ, ο περίφημος Ρωμαίος στρατηγός, έδιότασε στη νεανική του ηλικία τά πολεμικά κατορθώματα του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου, έδάρισε.

— Γιατί θαρρώεις; τόν ρώτησε τότε ένας φίλος του.

— 'Ο 'Αλεξάνδρος στην ηλικία μου, άπάντησε ο Καίσαρ, είχε νικήσει τόν Λαγείο, ενώ εγώ δέν έκαμα τίποτε άκόμα... Νά γιατί θαρρώεις.

'Ο Καίσαρ ήταν πολύ φιλόδοξος.

Μιά μέρα περνούσε με τό στρατό του άπο ένα άσπιο χωριουδάκι τόν 'Αλεον. Κύταζε λοιπόν γύρω του, σκέυτηκε λίγες στιγμές και έπειτα είπε μελαγχολικά:

— Θα προτιμούσα νάμια πρώτος σ' αυτό τό χωριό, παρά δεύτερος στη Ρώμη!...

Μερικοί άπό τούς φίλους του Καίσαρος τού συνετύσαν κάποτε νά φυλάγεται άπό τούς πολιτικούς άντιπάους του 'Αντόνιο και Δολοβέλλα.

— Δέν τούς φοβόμια καθόλου αυτούς, άπάντησε ο Καίσαρ. Είνε τόσο χοντρογυαμένοι... Μόλις μπορούν νά κοινηθούν!... Περισσότερο φοβόμια τούς άδύνατους και τούς χλωμούς, όπως είνε ο Βρούτος και ο Κάσιος.

Και πραγματικά, ο Καίσαρ δέν είχε άδωκ. Και ο Βρούτος και ο Κάσιος ήσαν μεταξύν τών πρώτων κατά τη δολοφονία του.

'Όταν ο Καίσαρ έπετέθη κατά του έχθρου του Φαρνάκου και τόν ένιχνισε κατά κράτος, με μια φερωνοδόλο πράγματι έφοδο, έγραφε στους φίλους του τό περίφημο έκεينو :

«'Η λ θ ο ν, ε ι δ ο ν, ένι κ η σ α λ»

'Ο 'Αγίς, ο βασιλεύς τών Λακεδαιμόνιων, συνήθιζε νά λήη στους στρατιώτες του:

— Δέν πρέπει νά ρωτάτε πόσο είνε οι έχθροι, αλλά πού είνε.

Κάποιος ρώτησε τόν 'Αγίδα σε τί έξασκούνταν κυρίως οι νεοί της Σπάρτης.

— Στο νά μάθουν νά κυβερνούν και νά κυβερνώνται, άπάντησε ο ήγειμύν λαωνικά.

Κάποιος πονηρός φωτοούσε πάλι μια μέρα τόν 'Αγίδα:

— Ποιός είνε ο καλύτερος άπ' όλους τούς Σπαρτιάτες;

— 'Εκείνος πού δέν μοιάζει καθόλου με σένα, τού άπάντησε ο βασιλεύς άποστοματικά.

— Πόσο είνε οι Λακεδαιμόνιοι; ρώτησε κάποτε ένας 'Αθηναίος τόν 'Αγίδα.

— 'Όσοι άρκούν για νά διώχουν τούς έχθρούς, άπάντησε ο 'Αγίς.

Και σ' έναν άλλον πού τού έκαμε την ίδια ερώτηση έδωσε τόν έξη άπάντησι :

— Πολλοί θά σου φανούν, όταν τούς ίδης νά πολεμούν!

ή Μάρθα μέσα στο ταξί, μού φάνηκε ότι συνόδεμα μια έντελώς άλλη γυναίκα... 'Όταν φτάσαμε μπροστά στο σπίτι της, ή Μάρθα μόλις μού έδωσε τό χέρι της και φάνηκε μάλιστα σάν νά άποφύρισε γιατί δέν της τό φίλησα! Μού είπε μόνο αγρά :

— Εύχαριστώ!...

Τό ήθος της όμως ήταν τέτοιο, ώστε φανόταν σάν νά μού έλεγε: — 'Εσείς πρέπει νά με εύχαριστήτε, κύριε, γιατί ήρθα μαζί σας.

Την άλλη μέρα, ή Μάρθα ξανάγινε πάλι ή ταπεινή διακυλογράφος. Μαζύ με την όφραια τουαλέττα της απέβαλε και τό άγέμοχο ήθος της... 'Αλλά πάλι, τελείωσε πού... Δέν με γοήτευε τώρα σάν πρώτα. Δέν μπορούσα νά έξω πού έμπιστούνη σε μια γυναίκα, πού αλλάζοντας φόρημα, άλλαζει συνεχόνος καρδιά και χαρακτήρια.

Κύριοι, όσοι είστε έρωτευμένοι με μια φτοχή και ταπεινή κόρη, μη βιάζεστε νά την παντρευτήτε. Δουκιμάστε πρώτα άν πραγματικώς είνε αυτή πού νομίζετε πώς είνε, κάνοντάς την ν' αλλάξει φόρημα.

— Θέλετε νάρθω μαζί σας, στην Ιεσπερίδα της προκηρσίσης ντε Σαλάν; ... είπε ή Μάρθα.

